

**Звіт про результати опитування
випускників спеціальності 053 Психологія
ОПП «Практична психологія»
Навчально-наукового інституту педагогіки і психології
щодо рівня якості отриманої освіти**

Пропонуємо увазі громадськості звіт про результати опитування випускників спеціальності 053 Психологія Навчально-наукового інституту педагогіки і психології Сумського державного педагогічного університету імені А.С. Макаренка щодо якості отриманої освіти протягом 2016-2020 навчальних років. Оцінювання здійснювалося за результатами добровільного опитування вказаних учасників освітнього процесу в межах внутрішнього моніторингу якості освіти.

Метою моніторингу було вивчення рівня задоволеності випускниками-психологами отриманими освітніми послугами з метою удосконалення системи якості вищої освіти в СумДПУ імені А.С. Макаренка.

Анкетування проведено під час VI Міжнародної науково-практичної конференції «Особистість у кризових умовах та критичних ситуаціях життя» (13-15 лютого 2020 р., м. Суми, СумДПУ імені А. С. Макаренка).

Учасники анкетування – 22 випускника. Оцінку здійснювали за 10-бальною шкалою: 1-2 бали – якість відсутня; 3-4 бали – якість проявляється зрідка; 5-6 балів – якість проявляється на достатньому рівні; 7-8 балів – проявляється часто; 9-10 балів – якість проявляється, практично, завжди. Анкета для здобувачів вищої освіти містить 10 «закритих питань» та 4 питання, які вимагають розгорнутої відповіді.

Аналіз анкет випускників щодо якості отриманої освіти протягом 2016-2019 навчальних років спеціальності 053 Психологія дав змогу встановити, що більшість випускників задоволені якістю отриманої освіти: 68% опитаних випускників задоволені рівнем отриманих під час навчання знань та вмінь (високі оцінки за критерієм – від 10 до 8 балів). Результати опитування представлені в таблиці 1.

Відповідно до результатів анкетування, оцінка задоволеності отримання освітніх послуг випускниками спеціальності 053 Психологія за всіма критеріями є досить високою, зокрема, за критеріями: «Оцінювання знань відбувалось прозоро та чесно» (86% опитаних випускників надають високу оцінку); «Викладачі використовували сучасні педагогічні методи (майстер-клас, навчальні дискусії, мозковий штурм, тренінги, ділові ігри та ін.)» (72% випускників оцінили на високому рівні); «Проходження виробничих практик сприяло підвищенню моїх знань та практичних навичок» (72% учасників моніторингу оцінюють на високому рівні); «Допоміжний персонал деканату, кафедр та бібліотеки кваліфіковано та доброзичливо сприяв моєму навчанню» (86% випускників оцінюють на високому рівні); «Я наполегливо рекомендуватиму іншим навчатись в СумДПУ на моїй спеціальності» (63% випускників зазначили високі бали). 54% учасників моніторингу надають високу оцінку навчання за

показником сучасності та практичної орієнтованості, а 36% опитаних визначили цей показник на достатньому рівні. Вільність доступу до електронних інформаційних ресурсів університету на високому рівні визначили 54% опитаних; 23% випускників на високому рівні і 45% на достатньому рівні оцінили критерій «Впродовж навчання мене регулярно опитували про якість зміст дисциплін та якість викладання».

Найнижче випускники оцінили критерій «Університет сприяв моєму працевлаштуванню». Щодо сприяння університетом працевлаштуванню, то на високому рівні оцінюють визначений критерій 23% випускників (високі оцінки за вказаним критерієм –10 балів). Це пояснюється тим, що випускники-бакалаври продовжують навчання за другим рівнем вищої освіти.

Результати опитування представлені в таблиці 1.

№	Критерії оцінювання	Бали									
		1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
1	Я задоволений(а) рівнем отриманих знань та умінь	4,5 %			4,5 %	13, 5%		29 %	22, 5 %	18 %	27 %
2	Навчання було сучасне та практично орієнтоване			4,5 %	4,5 %	9 %	9 %	18 %	13, 5 %	13, 5 %	27 %
3	Оцінювання знань відбувалось прозоро та чесно	4,5 %		4,5 %		4,5 %			13, 5 %	13, 5 %	58, 5 %
4	Викладачі використовували сучасні педагогічні методи (майстер-клас, навчальні дискусії, мозковий штурм, тренінги, ділові ігри та ін.)	4,5 %	4,5 %		4,5 %	13, 5 %			18 %	27 %	27 %
5	Проходження виробничих практик сприяло підвищенню моїх знань та практичних навичок			4,5 %		29 %		13, 5 %	31, 5 %	18 %	22, 5 %
6	Я мав вільний доступ до електронних інформаційних ресурсів університету	4,5 %	4,5 %	4,5 %		4,5 %	4,5 %	9 %	18 %	4,5 %	31, 5 %
7	Допоміжний персонал деканату, кафедр та бібліотеки кваліфіковано та доброзичливо сприяв моєму навчанню	4,5 %				9 %			18 %	18 %	49, 5 %
8	Університет сприяв моєму працевлаштуванню	31, 5 %	9 %	9 %	9 %			4,5 %			22, 5 %
9	Впродовж навчання мене регулярно опитували про якість зміст дисциплін та якість викладання	22, 5 %				22, 5 %	4,5 %	18 %	4,5 %	4,5 %	22, 5 %
10	Я наполегливо рекомендуватиму іншим навчатись в СумДПУ на моїй спеціальності					22, 5 %	4,5 %	9 %	9 %	22, 5 %	31, 5 %

Табл. 1. Оцінювання випускниками системи якості освіти в Навчально-науковому інституті педагогіки і психології Сумського державного педагогічного університету імені А.С. Макаренка

Цінними для моніторингу якості освіти є аналіз відкритих питань анкети. Відповідно до аналізу відповідей випускників на питання анкети «Чого мене на мою думку на навчили, а це потрібно на сучасному ринку праці?» під час підготовки у СумДПУ імені А.С. Макаренка, визначено наступне. Випускники вказали, що потрібно більше практики під час вивчення навчальних дисциплін, де б формувались практичні професійні навички та здібності, необхідні для виконання професійної діяльності; навички роботи з дітьми різного віку, формування «тренерських навичок». Також, випускники вказали, що потрібно більше уваги приділяти формуванню вмінь роботи з документацією практичного психолога певної установи, зокрема, – «ведення документації психолога закладу освіти».

На запитання «Які дисципліни необхідно ввести до освітнього процесу», випускники визначили необхідність введення курсів «згідно потреб та викликів сучасного життя освітян», «дисципліни, які б сприяли покращенню та вдосконаленню практичних знань, а не тільки теорії», «інклюзивна освіта».

Щодо пропозицій покращення якості освіти та освітнього процесу в СумДПУ імені А.С. Макаренка, випускники спеціальності «Психологія» зауважили про необхідність введення «практичних курсів, актуальних для сучасної психології»; «збільшення годин практики під час вивчення навчальних дисциплін»; «он-лайн-навчання»; «теоретичні знання повинні відповідати і змінюватись відповідно до реформ в освіті»; «навчання повинно бути у взаємодії з закладами середньої освіти»; «збільшення кількості годин на підготовку та захист кваліфікаційної роботи».

З урахуванням даних моніторингу та зроблених зауважень для покращення якості здобуття освіти студентами, що навчаються за ОПП «Практична психологія» спеціальності 053 Психологія пропонується:

1. Провести відкриту зустріч усіх представників стейкхолдерів (зацікавлених сторін) для обговорення пропозицій, наданих випускниками спеціальності 053 Психологія щодо покращення якості здобутої освіти.
2. Активізувати роботу з опанування студентами практичних навичок під час вивчення навчальних дисциплін, розширити спектр аналізу ситуацій професійної діяльності, активно залучати практикуючих психологів до організації освітнього процесу (організація і проведення лекцій з професійно-орієнтованих дисциплін, тренінгів, майстер-класів, тощо).
3. Активізувати впровадження в навчальний процес сучасних педагогічних методів (майстер-класів, навчальних дискусій, «мозкового штурму», тренінгів, ділових ігор та ін.) з метою розвитку професійної компетентності майбутніх психологів, формуванню навичок ефективної комунікації.
4. Відповідальним методистам, під час проходження практики, систематично співпрацювати зі студентами з питань опанування ведення ділової документації, зокрема, – документації практичного психолога закладу освіти.
5. Збільшити кількість годин для підготовки кваліфікаційної бакалаврської роботи.

Отже, в цілому моніторинг оцінювання випускниками-психологами рівня задоволеності отриманими освітніми послугами у Сумському державному педагогічному університеті імені А.С.Макаренка показав їх переважно високу задоволеність рівнем якості здобутої освіти та зацікавленість в постійному покращенні рівня навчання студентів ОП «Практична психологія». Залучення до опитування більшої кількості випускників у подальшому також дасть можливість отримувати ефективніший зворотній зв'язок від випускників як стейкхолдерів освітнього процесу та покращувати якість навчання студентів спеціальності «Психологія».